

Sygn. akt IX Ka 987/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Sajtyna

Sędziowie: SSO Adam Zarzycki (spr.)

SSO Zbigniew Karamara

Protokolant: st.sekr.sądowy Iwona Stefańska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Roberta Jagusiaka

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2014 roku

sprawy **M. S. (1) i M. N. (1)**

oskarżonych o przestępstwo z art.158 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obu oskarżonych i ich obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Końskich

z dnia 24 marca 2014 roku sygn. akt II K 283/13

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy uznając wszystkie apelacje za oczywiście bezzasadne;

II. zasądza od oskarżonych M. S. (1) i M. N. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 130 (sto trzydzieści) złotych tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

IX Ka 987/14

UZASADNIENIE

R. M. (1) , M. S. (1) , A. C. , M. N. (1) i M. H. (1) oskarżeni byli o to , że :

w nocy na 22 lipca 2012 r. w B. , pow. (...), woj. (...), wzięli udział w bójce , w trakcie której jej uczestnicy zadawali sobie nawzajem uderzenia rękoma i nogami po całym ciele , w wyniku czego obrażeń ciała doznali :

- M. S. (1) w postaci stłuczenia klatki piersiowej , stłuczenia podudzia lewego z liniowym otarciem naskórka , stłuczenia żuchwy z naruszeniem korzenia zęba siekacza 1 dolnego po stronie prawej , skutkujące rozstrojem zdrowia i naruszeniem funkcji organów ciała poniżej dni siedmiu w myśl art. 157 § 2 kk ,

- M. N. (1) w postaci stłuczenia klatki piersiowej z liniowym zaczerwieniem jej tylnej powierzchni na długości 20 cm i trzema liniowymi otarciami naskórka okolicy obojczyka lewego , stłuczenia głowy z krwiakiem okularowym oka lewego , stłuczenia nosa , skutkujące rozstrojem zdrowia i naruszeniem funkcji organów ciała powyżej dni siedmiu w myśl art. 157 § 1 kk ,

przy czym ze względu na siłę , ilość i miejsca zadawanych uderzeń narażeni byli na bezpośrednie wystąpienie co najmniej skutku określonego w art. 157 § 1 kk ,

tj. o przestępstwo z art. 158 § 1 kk .

Sąd Rejonowy w Końskich wyrokiem z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie II K 283/13 orzekł co następuje :

I. oskarżonych **R. M. (1)** , **M. S. (1)** , **A. C.** , **M. N. (1)** i **M. H. (1)** uznał za winnych popełnienia zarzucanego im aktem oskarżenia czynu , z tym iż w opisie czynu po słowach „ zadawali sobie nawzajem uderzenia rękoma i nogami po całym ciele ” dodaje sformułowanie : „ przy czym A. C. posługiwał się podłużnym przedmiotem wyglądem przypominającym rurkę , co stanowi przestępstwo z art. 158 § 1 kk , za które na podstawie art. 158 § 1 kk wymierzył każdemu z nich karę po 6 miesięcy pozbawienia wolności ;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie wymierzonych wobec oskarżonych R. M. (1) , M. S. (1) , A. C. , M. N. (1) i M. H. (1) kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 2 lata ;

III. na podstawie art. 627 kpk zasądził od oskarżonych R. M. (1) , M. S. (1) , A. C. , M. N. (1) i M. H. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 256,52 złotych tytułem kosztów sądowych .

Powyższy wyrok zaskarżony został przez oskarżonych M. N. (1) i M. S. (1) oraz ich obrońcę w całości .

Obrońca oskarżonych na podstawie **art. 438 pkt 2 kpk** zarzucił temu wyrokowi obrazę przepisów postępowania , która miała wpływ wynik sprawy , a to :

- art. 7 kpk poprzez dokonanie dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającej na :
- pominięciu , wbrew zasadom prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego , że to towarzyska oskarżonych w osobach M. N. (1) i M. S. (1) jako pokrzywdzonych na skutek zdarzenia w nocy z dnia 21 na 22 lipca 2012 r. zawiadomiła Policję , co jednoznacznie świadczy o tym , że nie występowali oni w roli napastników , lecz broniących się ;
- nieuwzględnieniu tej okoliczności , iż obrażenia jakich doznali oskarżeni M. N. (1) i M. S. (1) wskazują , iż byli oni stroną atakowaną ;
- pominięciu faktu , iż z miejsca zdarzenia , na wieść o wezwaniu Policji odjechali pozostali uczestnicy rzeczonego zdarzenia , co świadczy o obawie konieczności poniesienia konsekwencji prawnych z ich strony , a co za tym idzie , pozwala przyjąć , iż byli napastnikami ;
- pominięciu tej okoliczności , iż interwencja podjęta przez M. S. (1) i M. N. (1) miała na celu obronę M. S. (2) i winna być rozpatrywana tylko w takich kategoriach .

Ponadto obrońca na podstawie **art. 438 pkt 3 kpk** zarzucił temu wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia polegający na niesłusznym przyjęciu przez Sąd orzekający w I instancji , że zachowaniom oskarżonych M. N. (1) i M. S. (1) można przypisać umyślność , podczas gdy ich zamiarem nie był objęty udział w bójce , lecz stali się oni podmiotem czynnej napaści ze strony atakujących przy wyraźnym podziale ról na napastników i napadniętych .

Podnosząc te zarzuty obrońca oskarżonych wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonych M. N. (1) i M. S. (1) od popełnienia zarzucanego im aktem oskarżenia czynu , ewentualnie na wypadek nieuwzględnienia tego wniosku , wniósł o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania .

Oskarżeni M. S. (1) i M. N. (1) w swoich apelacjach , które mają identyczną treść , zarzucili temu wyrokowi :

1 . błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku , mający wpływ na jego treść , wynikający z poczynienia ustalenia , iż „ w reakcji na takie zachowanie przybył M. S. (1) i wywiązała się bójka (...) ” , a które to ustalenia jest nazbyt ogólne , gdyż nie wynika z niego , czy jego interwencja miała charakter obrony siostry , czy nie , i które to ustalenie dalece odbiega od treści relacji M. S. (2) , M. S. (1) oraz M. N. (1) ukazujących , iż M. S. (1) oraz M. N. (1) realizowali obronę konieczną M. S. (2) , a w konsekwencji błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku , mający wpływ na jego treść , a polegający na stwierdzeniu , że dopuścili się zarzucanego im czynu , mimo poważnych wątpliwości w tym względzie wynikających z ich wyjaśnień oraz zeznań świadków nie wskazujących bezpośrednio na nich jako osoby zadające ciosy , a także nieuzasadnionym pominięciem elementów wynikających z zebranego materiału dowodowego , w tym zeznań M. S. (2) oraz dowodów dotyczących poniesionych przez M. S. (1) oraz M. N. (1) obrażeń ;

2 . błąd w ustaleniach faktycznych , mający wpływ na treść orzeczenia , polegający na przyjęciu , że oskarżeni M. S. (1) i M. N. (1) dopuścili się zarzucanego mu czynu , wynikający z przypisania M. S. (1) oraz M. N. (1) sprawstwa tego czynu pomimo braku ustalenia faktycznego co do treści zamiaru obu ww. - takiego ustalenia nie zawiera , ani część dyspozycyjna ani uzasadnienie wyroku ;

3 . naruszenie przepisów prawa procesowego , które miało wpływ na treść wyroku , a mianowicie art. 7 kpk wynikające z niedokonania oceny wiarygodności pełnej relacji świadka M. S. (2) , a także wynikające z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów w zakresie w jakim Sąd odmówił wiary jej relacji co do udziału w pobiciu K. Ś. (1) oraz D. H. (1) , a przyjął za wiarygodne zeznania D. H. (1) oraz K. Ś. (1) ;

4 . naruszenie przepisów prawa procesowego , które miało wpływ na treść wyroku , a mianowicie art. 4 kpk , art. 5 § 2 kpk , art. 7 kpk oraz art. 410 kpk wynikające z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów przy ocenie wiarygodności wyjaśnień M. S. (1) oraz wyjaśnień M. N. (1) wynikające z pozbawionego uzasadnionych podstaw odebrania wiary ich relacjom oraz nierozstrzygnięciu występujących wątpliwości na korzyść ww. oskarżonych ;

5 . naruszenie przepisów prawa procesowego , które miało wpływ na treść wyroku , a mianowicie art. 7 kpk wynikające z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów i dokonaniu ich dowolnej i arbitralnej oceny przy (...) oraz A. C. wynikające z pozbawionego uzasadnionych podstaw przyznania wiarygodności ich relacjom .

Podnosząc te zarzuty oskarżeni wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie ich od popełnienia zarzucanego im czynu .

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacje oskarżonych i ich obrońcy nie zasługują na uwzględnienie . Zawierają one zbliżone zarzuty obrazy przepisów postępowania i błędu w ustaleniach faktycznych , a apelacje oskarżonych są identyczne . Uzasadnione jest więc łączne do nich ustosunkowanie . Wszystkie apelacje podnoszą przede wszystkim zarzut obrazy art.7 kpk dotyczący wadliwej , zdaniem apelujących , oceny wyjaśnień oskarżonych M. S. , M. N. oraz wyjaśnień współoskarżonych M. H. i A. C. , a także zeznań M. S. , D. H. i K. Ś. . Apelujący uważają , iż na skutek wadliwej oceny tego materiału dowodowego , Sąd błędnie ustalił , że oskarżeni M. S. i M. N. wzięli udział w bójce z oskarżonymi M. H. , A. C. i R. M. , podczas gdy w rzeczywistości działali jedynie w obronie koniecznej M. S. i w trakcie tego zdarzenia zostali pobici przez współoskarżonych , doznając obrażeń ciała .

Odnosząc się do apelacji należy na wstępie podkreślić , że Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny zebranego materiału dowodowego zgodnie z wymogami określonymi w art. 7 kpk . Brak jest podstaw do uznania , iż ocena ta jest jednostronna i dowolna . Trafnie Sąd podnosi , iż zwykle uczestnicy tego rodzaju zdarzeń starają się pomniejszyć swój udział , eksponując udział przeciwników i przedstawiając siebie jako ofiary napaści . Tak też było w tej sprawie , jednak Sąd słusznie uznał , iż przedmiotowe zdarzenie miało charakter obustronnie aktywnej siłowej konfrontacji . Podkreślić należy również , że zwykle uczestnicy takich zdarzeń są nietrzeźwi , co w oczywisty sposób wpływa na ich relacje co do przebiegu zdarzenia . Ponadto zajście miało miejsce w nocy , przy słabym oświetleniu , co tylko zwiększa

trudności w ustaleniu przebiegu zdarzenia . Sami uczestnicy przedmiotowego zdarzenia to podkreślają , wskazując iż zdarzenie przybrało taki obrót , że nie było wiadome kto kogo bije , ani też od kogo otrzymuje uderzenia . Słusznie więc Sąd miał na uwadze także te okoliczności przy ocenie wiarygodności relacji uczestników przedmiotowego zdarzenia . Podkreślić również należy , że jedynymi trzeźwymi osobami w tym czasie były K. K. (1) i D. M. (1) , będące w grupie z oskarżonymi M. H. i A. C. . Sąd I instancji ustalając stan faktyczny oparł się na wszystkich ujawnionych dowodach , poddając je wnikliwej i wszechstronnej ocenie .

W szczególności Sąd trafnie ustalił jak doszło do samego zdarzenia , opierając się w tym względzie przede wszystkim na wiarygodnych relacjach D. M. i K. K. , zgodnych z wyjaśnieniami oskarżonych R. M. , A. C. i M. H. . Z tych dowodów bezspornie wynika , że doszło do zatargu słownego M. S. z D. M. (1) i K. K. (1) , którym ubliżała wulgarnymi słowami , a następnie do tej kłótni , która przerodziła się w szarpaninę , a potem bójkę włączyli się oskarżeni M. H. , M. S. , M. N. , R. M. i A. C. . W czasie tej kłótni popchnięta została M. S. , która upadła na palenisko . Słusznie więc Sąd ustalił , iż to właśnie zachowanie M. S. było powodem zaistniałego zdarzenia . Nie miała ona żadnego powodu , aby żądać opuszczenia tego miejsca przez nowoprzybyłą grupę osób , obrażając przy tym obecne w tej grupie dziewczyny . Należy podkreślić , że sama M. S. nie zaprzeczyła , że doszło do tej kłótni , w której wzięła udział . Nie są więc wiarygodne twierdzenia M. S. , że tak naprawdę nie wie co było powodem zdarzenia , ani M. N. , że tylko słyszał głośną rozmowę . Słusznie również Sąd przyjmuje , iż M. S. została jedynie popchnięta i upadła na palenisko , nie została natomiast pobita przez K. Ś. (1) i D. H. (1) . Wersję M. S. Sąd słusznie uznał za niewiarygodną opierając się na analizie jej zeznań w konfrontacji z zeznaniami D. H. , K. K. , D. M. , K. Ś. oraz wyjaśnieniami M. H. i A. C. . Świadek D. H. zaprzeczył , aby miał brać udział w bójce , a K. Ś. zeznał , iż w ogóle go tam nie było . Należy także dodać , na co powołuje się Sąd , że grupa osób , w której byli M. H. , A. C. , D. H. , D. M. i K. K. przyjechała na to miejsce jednym samochodem i w takim składzie zostali później zatrzymani przez Policję . Słusznie również Sąd nie uznał za wiarygodne wyjaśnień oskarżonych M. S. i M. N. w tym zakresie , podnosząc iż oskarżeni dopiero w postępowaniu sądowym zaczęli mówić o udziale D. H. i K. Ś. . Również słusznie Sąd podniósł , że świadek M. S. dopiero przed sądem wskazała na udział D. H. i K. Ś. . Sąd I instancji miał więc podstawy , aby uznać za niewiarygodne twierdzenia o udziale w zdarzeniu tych osób , a zwłaszcza co do rzekomego ich udziału w jej pobiciu .

Sąd I instancji trafnie także ustalił , że w dalszej fazie zdarzenia doszło do wspólnej bójki , w której wzięli udział oskarżeni M. S. , M. N. oraz współoskarżeni R. M. , M. H. i A. C. . Słusznie Sąd ocenił jako wiarygodne wyjaśnienia oskarżonych R. M. , M. H. i A. C. , którzy nie negowali swojego udziału w tym zdarzeniu , wręcz określając je jako bójkę . Z relacji M. H. wynikało , iż wzajemnie bił się z M. N. , a następnie z M. S. . Z kolei A. C. wyjaśnił , iż także zadawał ciosy i sam je otrzymał , ale nie potrafił wskazać kogo uderzył i od kogo je otrzymał , z tym iż Sąd słusznie nie uznał za wiarygodne jego twierdzeń co do użycia przedmiotu przypominającego rurkę . R. M. także potwierdził , iż kogoś uderzył i sam też otrzymał uderzenie od osoby z tamtej grupy . Widział także jak oskarżeni M. S. i M. N. podbiegli do tej grupy i zaczęli się szarpać , jak również że M. S. został uderzony w głowę i upadł na ziemię . Sam oskarżony M. S. nie wykluczył , że też kogoś uderzył , a M. N. wydawało się , iż nikogo nie uderzył . Wyjaśnienia oskarżonych M. H. , A. C. i R. M. potwierdziły co do części tej fazy zdarzenia świadkowie D. M. i K. K. , które widziały jak M. H. został uderzony przez jednego z chłopaków z drugiej grupy . Nie było więc tak , że to oskarżeni M. S. i M. N. zostali zaatakowani przez grupę osób z udziałem M. H. i A. C. i tylko się bronili .

Nie można mówić również , że oskarżeni M. S. i M. N. działali w obronie koniecznej udzielonej M. S. . Oskarżeni istotnie „ stanęli po jej stronie ” w czasie wymiany zdań z osobami z tamtej grupy , ale nie miało to charakteru obrony koniecznej . Nie ustalono , aby M. S. istotnie była bita przez osoby z drugiej grupy , co dałoby powód do innej oceny interwencji obu oskarżonych . Sąd I instancji przeanalizował tą kwestię i słusznie nie znalazł podstaw do przyjęcia , iż oskarżeni działali w obronie koniecznej , a ich działanie miało formę odwetu (k . 267) . Apelujący podnosili również , że w wyniku zdarzenia to właśnie oskarżeni M. S. i M. N. doznali obrażeń ciała , co według nich świadczy o tym , że to oni byli stroną atakowaną . Drobnych obrażeń doznali jednak , jak wyjaśnili także oskarżeni M. H. , A. C. i R. M. . Właśnie to świadczy o tym , że obie strony wzajemnie zadawały sobie uderzenia , ale przewagę w bójce osiągnęli A. C. i M. H. . Takiej oceny nie zmienia fakt , iż M. S. zawiadomiła Policję o przestępstwie , ani fakt , iż grupa osób z udziałem oskarżonych M. H. i A. C. odjechała z miejsca zdarzenia . Sąd I instancji dokonał więc prawidłowych ustaleń

faktycznych mających oparcie w należycie ocenionych dowodach . Skoro przebieg zdarzenia był możliwy do ustalenia na podstawie relacji wszystkich jego uczestników i świadków , to brak jest podstaw do uznania , iż zachodziły tego rodzaju nie dające się usunąć wątpliwości , że Sąd obligowany był do stosowania zasady wynikającej z art. 5 § 2 kpk .

Sąd I instancji prawidłowo zakwalifikował zachowanie wszystkich uczestników zdarzenia , w tym obu oskarżonych jako udział w bójce , o którym mówi przepis art. 158 § 1 kk , a Sąd odwoławczy podziela stanowisko Sądu w tym zakresie zawarte w uzasadnieniu wyroku . Brak jest również podstaw do kwestionowania oceny stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu oskarżonych jak i wymiaru kary , który ma charakter symboliczny .

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (art. 437 § 1 kpk , art..456 kpk) . O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze w kwocie po 130 zł (opłata - 120 zł , wydatki - 10 zł) orzeczono na podstawie art. 634 i 627 kpk .

SSO Adam Zarzycki SSO Krzysztof Sajtyna SSO Zbigniew Karamara